

[A. M. Hansen.]

nemlig tænke mig en Mulighed her. For lægges der et Dobbeltseminarium i en af de sjællandske Byer, vil dette let medføre Nedgang i Elevantallet paa Vordingborg Seminarium, og en saadan Nedgang vil ikke være noget Staten uvedkommende, da et Privatseminarium modtager et ret betragteligt Statstilskud.

Det er en kendt Sag, at der i de senere Aar har været Overproduktion af Lærere. Derfor tror jeg egentlig ikke, der vilde ske nogen som helst Skade ved, at et eller andet Seminarium forsvandt; men det vilde der ske, hvis Vordingborg Seminarium blev Statsseminarium. Dette Seminarium er saa moderne udstyret som vel muligt med Hensyn til Bygninger, Øvelsesskoler og Samlinger. Vi har maaske ikke noget Seminarium i Landet, som er saa godt forsynet med Samlinger som Vordingborg Seminarium. Jeg ved ikke, om det er til Salg, men hvis det kunde erhverves for en rimelig Penge, vilde jeg tro, at der kunde spares saa meget ved at overtage det og med smaa Ændringer indrette det til et dobbeltsporet Seminarium, at man derved indvandt Merudgiften ved at lægge et Seminarium oppe i Nordjylland. Derfor har jeg tilladt mig at henvende dette Spørgsmaal til den højtærede Minister, idet jeg er ganske klar over, at det er et Spørgsmaal, som egner sig bedst til Behandling i det kommende Udvalg.

Den Opgave at faa ordnet Statsseminarie-Sagen paa den bedst mulige Maade baade økonomisk og undervisningsmæssigt er jo stor, men glemmes maa det ikke, at langt det største Antal af Lærerne her i Landet faar deres Uddannelse paa private Seminarier. Af de 574 Lærere, som i 1930 demitteredes, var 395 undervist paa vore 12 private Seminarier og kun 179 paa de 7 Statsseminarier. Disse Tal kan ogsaa være en om end kun ringe Trøst for dem, der kommer ud for at faa en efter deres Mening for stor Afstand til et Statsseminarium. Vi ser altsaa, at Forholdene har udviklet sig saadan, at det store Flertal, over de to Trediedele af det samlede Lærertal, faar Uddannelse paa Privatseminarier.

Jeg ser i dette Lovforslag et Forsøg fra den højtærede Ministers Side paa at tilvejebringe en god Seminarieordning med Hensyntagen til de strenge Krav om en forsvarlig Økonomi, som Tiden maner til. Jeg ønsker Ministeren Lykke til at samle de delte Meninger, saa at det bedst mulige Resultat kan naas, og jeg tilsiger mit Partis Medvirkning hertil.

Axel Dam: De økonomiske Beregninger, som ligger til Grund for dette Lovforslag, har jeg mindre Kyndighed til at tale om end den pædagogiske Side af Spørgsmaalet, men jeg tror dog at turde sige, at det vel nok vil blive en Skuffelse, hvis man venter sig en økonomisk Besparelse af den nye Ordning. Det har jo været berørt af flere af de ærede Ordførere, men der er en Side, som de kun lige har strejft, nemlig den, at de Bygninger, som tilhører de Seminarier, der skal nedlægges, vel vil være i og for sig helt værdiløse. Den tidligere Forstander for Skaarup Seminarium, som jeg talte med i Gaar, erklærede, at Bygningerne efter hans Skøn var udmærkede endnu. Jeg har været der for en Del Aar siden og fandt, de da var meget tilfredsstillende. De skal være bedre nu, men de vil ikke have saa meget som Grundens Værdi, hvis de skal sælges til andet Øjemed. Nu hører jeg den højtærede Minister har Tanker om at anvende dem i andre Statsøjemed; i saa Fald falder denne Indvending maaske bort.

Med Hensyn til Jonstrup er der maaske bl. a. den Grund til at nedlægge det, at det er meget vanskeligt at faa en Øvelsesskole i Nærheden, og det tror jeg man maa bøje sig for. Med Hensyn til Ranum skal jeg ikke kunne udtale mig; jeg har aldrig været der og kender ikke til Forholdene der. Men hvad der forbavser mig i Lovforslaget, er Oprettelsen af et Dobbeltseminarium i Slagelse. Det forekommer mig at være et højt mærkværdigt Sted. Hvis Seminariet skal ligge her paa Sjælland, burde man lægge det nærmere ved København for at nyde alle de Fordele, der er forbundet dermed.

Med Hensyn til den pædagogiske Side af Sagen, ja, da er jeg kommet i Tanker om det, som nu en Gang er Rigsdagsmændenes Skæbne, at de skal tage Stilling til en Masse Ting, som de ikke har Forstand paa. Det kan jo være vanskeligt nok selv for os, der mener at have en lille Smule Forstand paa dette Spørgsmaal, at tage et afgjort Stede, i hvert Fald, naar man har den Evne i nogen Grad at se Spørgsmaalet fra begge Sider og veje pro et contra.

Jeg er ingenlunde blind for Fordelene ved de større Fabrikker til Udklækning af Lærere, som blev fremhævet af det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen, at man der kan have bedre Samlinger og Biblioteker o. s. v. og muligvis ogsaa bedre faguddannede Lærere. Men der er ogsaa en anden Side af Sagen, som man ikke maa se bort fra. Selv de meget faguddannede Lærere er ikke altid en ubetinget Fordel; det er jo